

3.2.2.3 Strategia realizacji celu

Według Komisji Europejskiej podstawowym celem strategii leśnej Unii powinno być wsparcie zrównoważonego rozwoju lasów i gospodarki leśnej, zgodnie z zasadami gospodarki, ochrony i trwałego rozwoju lasów przyjętymi na forum międzynarodowym. W polityce UE podkreśla się wielofunkcyjność rozwoju leśnictwa, promowanie społecznej i ochronnej funkcji lasów, dążenie do zrównoważenia gospodarki leśnej pod względem ekonomicznym, społecznym i ekologicznym, tj. dążenie do takiego stanu aby działania z zakresu gospodarczego użytkowania lasów, ochrony ekosystemów leśnych, rozwoju badań naukowych i usług doradczych były traktowane jednakowo.

Podstawą dla realizacji przez państwa członkowskie ochrony i zrównoważonej gospodarki w lasach są działania ujęte w Agendzie 2000 dotyczące:

- ochrony lasu oraz rozwoju społecznych i gospodarczych funkcji lasów,
- zachowania i poprawy wartości ekologicznych lasów, zachowania funkcji ochronnych lasów,
- promocji nowych zastosowań drewna oraz zwiększania powierzchni leśnych poprzez zalesianie,
- łączenia gospodarstw leśnych poprzez promocje stowarzyszania się właścicieli lasu,
- programów edukacyjnych i szkoleniowych promujących wiedzę o przyjaznych dla środowiska i nie zakłócających naturalnego krajobrazu sposobach i technikach wytwarzania produktów leśnych i dostarczania usług leśnych, skierowanych przede wszystkim do zarządców i właścicieli lasu.

Zadaniem na poziomie województwa jest opracowanie przez Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych Regionalnych Programów Operacyjnych Polityki Leśnej Państwa (RPOPLP), będących częścią Narodowego Planu Leśnego (NLP) – dokumentu postulowanego przez Strategię Leśną Unii Europejskiej i wymaganego w polityce środowiskowej i rolnej Unii. Strategia taka została już opracowana przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Toruniu.

Plan obejmuje takie zagadnienia jak:

Rozwój planowanej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej do 2010 roku, w tym:

1. Kierunki oraz przyrodnicze i gospodarcze konsekwencje rozwoju funkcji ekologicznej, w tym:
 - Wzmaganie ochrony różnorodności biologicznej lasów
 - Zalesianie, kształtowanie granicy polno-leśnej
 - Wzmaganie akumulacji węgla atmosferycznego w ekosystemach leśnych
2. Ekonomiczne i społeczne konsekwencje rozwoju funkcji socjalnych, w tym:
 - Współdziałanie leśnictwa ze społeczeństwem
 - Rekreacyjne użytkowanie i zagospodarowanie lasu
 - Współdziałanie leśnictwa z samorządem i administracją różnych szczebli w regionie
3. Kierunki oraz ekonomiczne i społeczne konsekwencje rozwoju funkcji gospodarczych
 - Doskonalenie gatunkowej i funkcjonalnej struktury lasów
 - Określenie i doskonalenie związków leśnictwa z innymi sektorami gospodarczymi w zakresie rozwoju regionalnego
 - Promocja i marketing drewna
 - Doskonalenie ekonomiczne i przyrodnicze lasów prywatnych

Jednym z przejawów działań UE w sektorze leśnym jest wspieranie zalesień na gruntach rolnych wycofywanych z produkcji, traktowanych w polityce rolnej jako alternatywna forma

zagospodarowania gruntów rolnych. Powiększanie zasobów leśnych powinno się odbywać przy uwzględnieniu różnorodności biologicznej i lokalnego zróżnicowania krajobrazu. Obecna lesistość powiatu nakielskiego (22,8%) jest dużo niższa niż planowana średnia krajowa w 2020 roku (30%). Stąd koniecznym jest podjęcie prac nad zwiększeniem lesistości powiatu. Widoczne są dysproporcje w procentowym udziale lasów w poszczególnych gminach. W programie wojewódzkim zaplanowano koncentrację zadrzewień głównie w gminie Mroczka. Według RPOPLP cel generalny polegający na zwiększeniu lesistości regionu będzie następował w etapach:

- 26,0 % do 26,4 % w 2010 r
- 26,4% do 27,4 % w 2025 r
- 27,4 % do 29,0 % w 2050

W „Polityce leśnej państwa” bardzo duże znaczenie ma ochrona zasobów przyrodniczych lasów i zwiększanie ich powierzchni. Zwiększanie powierzchni i zawartości lasów będzie następować głównie poprzez łączenie kompleksów leśnych zwłaszcza w obszarach korytarzy ekologicznych i na obszarze wododziałów.

Intensyfikacja rolnictwa i rozwój przemysłu na terenach gmin powiatu nakielskiego może doprowadzić do wylesiania i fragmentaryzacji środowiska, dlatego duże znaczenie będzie miało przywrócenie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, charakteryzujących się przekształceniem w wyniku np. nasadzeń sosny, zabiegów melioracyjnych. Działania te są na bieżąco realizowane przez nadleśnictwa i zmierzają do poprawy rozpoznania zasobów różnorodności biologicznej w lasach, do unaturalniania składu gatunkowego drzewostanów w celu ich zbliżenia do ekosystemów naturalnych i pełnego wykorzystania możliwości siedliskowych (optymalizacja zalesień w kierunku rekonstrukcji roślinności potencjalnej).

Preferowane są biologiczne i mechaniczne metody ochrony lasu realizowane poprzez: zakładanie remiz, wywieszanie budek lęgowych, ochronę mrowisk, wykładanie pułapek na owady, korowanie.

Podejmowane są różne przedsięwzięcia profilaktyczne, a w razie potrzeby zabiegi ratownicze drewna zasiedlonego przez owady. Ograniczać będzie się stosowanie środków chemicznych, głównie insektycydów, na korzyść biopreparatów, działających bardziej selektywnie.

Zachowanie spójności przestrzennej obszaru województwa stanowi jeden z priorytetów *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego* i odnosi się zarówno do obszarów przyrodniczych jak i gospodarczych. Jednym z działań zmierzających do zapewnienia ciągłości i przestrzennej spójności systemu obszarów leśnych w granicach województwa i sąsiadujących województw będzie zalesianie gleb nieprzydatnych rolniczo tj. gleb V i VI klasy.

Kierunki działań do 2013 roku:

- Uporządkowanie powszechnej ewidencji gruntów przez przeklasyfikowanie i ujawnienie w rejestrach gruntów, powierzchni już zalesionych
- Zalesianie nieefektywnych gruntów porolnych zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 1257/1999 dot. Wspierania rozwoju wsi ze Środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji dla Rolnictwa (EAGGF).
- Tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów.
- Wykonanie lub uzupełnienie planów zagospodarowania gmin, wyznaczenie racjonalnej granicy polno-leśnej, z uwzględnieniem potrzeb ochrony (przed zalesieniem) siedlisk priorytetowych oraz potrzeby zalesienia korytarzy

ekologicznych, obszarów źródliskowych, wododziałowych, węzłów hydrograficznych i obszarów ze zbiornikami wód podziemnych bez izolacji od powierzchni oraz brzegów zbiorników i cieków wodnych

- Lokalizacja zalesień i zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego, w tym kształtowanie granicy rolno-leśnej.
- Ochrona zieleni dolin rzecznych, terenów torfowiskowych i źródliskowych.
- Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkody przemysłowe).
- Rozszerzenie usług doradczych, informacji i szkoleń dla właścicieli lasów.
- Łączenie kompleksów leśnych, zwłaszcza w obszarze korytarzy ekologicznych i na obszarach wododziałów.
- Poprawa rozpoznania zasobów różnorodności biologicznej w lasach.
- Prowadzenie zalesiania terenów nieprzydatnych rolniczo równoległe z działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów.
- Racjonalne przeznaczanie obszarów leśnych na cele nieleśne.
- Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki).
- Zapewnienie lasom i zadrzewieniom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym, w tym kształtowaniu granicy rolno-leśnej i ochronie krajobrazu.
- Odnowa zieleni dolin rzecznych, w tym ochrona lasów łęgowych.
- Wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Polityki Leśnej Państwa, w tym:
 - przeciwdziałanie drastycznemu spadkowi liczebności populacji gatunku na skutek bezpośredniej i pośredniej presji człowieka,
 - zapobieganie kurczeniu się lub rozrywaniu zasięgów występowania gatunków ,
 - podtrzymywanie zdolności adaptacyjnych i regulacyjnych populacji
 - Ewidencja gruntów nieprzydatnych rolnictwu, racjonalne przekazywanie tych gruntów z zasobów AWRSP do zalesienia.
 - Dokładniejsze poznanie gleb i możliwości produkcyjnych siedlisk.
 - Przebudowa drzewostanów tanów o składzie niezgodnym z siedliskiem, przede wszystkim monokultur sosnowych.
 - Wzbogacanie składu gatunkowego drzewostanu, rozpraszanie ryzyka hodowlanego na większą ilość gatunków drzew i krzewów leśnych.
 - Wzbogacanie istniejących drzewostanu poprzez wprowadzanie podszytów i podsadzeń produkcyjnych, Doskonalenie profilaktyki, stosowania biologicznych i mechanicznych metod ochrony lasu; traktowanie metody chemicznej jako ostatecznej – ratowniczej.
 - W celu poprawy warunków wodnych kontynuacja programów małej retencji w lasach.
 - Wypracowanie skutecznych metod usuwania skutków klęsk żywiołowych.
 - Stworzenie i poprawę warunków życia sprzymierzeńców lasu należących do różnych grup systematycznych świata zwierząt m.in. w ramach ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu - ogniska biocenotyczne w uprawach, remizy dla ptaków, ochrona mrowisk itp.
 - Wypracowanie skutecznego systemu monitorowania zagrożenia pożarowego oraz systemu wczesnego wykrywania, szybkiego lokalizowania i gaszenia pożarów lasów.